

Γιόρτασε η Αγία Παρασκευή στο Βλάση

Στις 26 Ιουλίου γιόρτασε το γραφικό εξωκλήσι της Αγίας Παρασκευής που βρίσκεται στην περιοχή της βρύσης του χωριού με την παρουσία πλήθους κόσμου από το Βλάση και τα διπλανά χωριά. Τη θεία λειτουργία πραγματοποίησε ο ιερέας του χωριού πατήρ Θεόδωρος Μαρινόπουλος

Περιφορά εικόνας στο εξωκλήσι της Αγίας Παρασκευής στο Βλάση

Η φωτογραφία είναι από την περιφορά της εικόνας της Αγίας Παρασκευής στο εξωκλήσι που φέρει το όνομά της στο Βλάση. Προηγείται ο ιερέας πατήρ Θεόδωρος Μαρινόπουλος και ακολουθούν οι ψάλτες Κακούρης Νίκος και Νέστορας Βασίλειος μαζί με τον επίτροπο Ηλία Κακούρη.

Γκαφόπουλα: Τρία παλληκάρια από το Κοντογόνη

Το μάθατε τι γίνηκε στ' Απάνου Κοντογόνη;
Επιάσαν τα Γκαφόπουλα στις Φίλαινας το σπίτι.
Τα πιάσαν και τα δέσανε τα τρία αδερφάκια αντάμα.
Και ο Κοσμάς ποκρίθηκε και σαν τρανός τους λέει:
-Σκοτώστε μας τους δυό τρανούς κι αφήστε το μικρόνε.
Κι ο νας στον άλλον έλεγε και τους παρακαλούσε:
Μη μας περάστε από χωριά, χωριά και βιλαέτια,
τι έχουμε οχτρούς και χαίρουνται και φίλους και λυπούνται.

Ο συμπατριώτης μας Πάνος Κοσμόπουλος αναφέρεται συχνά στα βιβλία του στην εξόντωση των τριών παιδιών της Φίλαινας στο Κοντογόνη. Στο παρακάτω κείμενο δίνει μια εκδοχή της σφαγής των τριών αυτών παλληκάρων μέσα από τη ζωντανή εντόπια λαϊκή παράδοση, όπως την περιεγράφετε από γέροντες άνω των 90 ετών πριν από πολλά χρόνια: «Καθώς μολογούσαν οι πατέρες μας, που άκουσαν για τους Κλέφτες που κρέμασε ο Οσμάνης, γιατί καίγανε την Τουρκιά, τα Γκαφόπουλα, έμοιασαν της μάννας τους της Φίλαινας που ήταν αντρογυναίκα. Κοσμάς, Κώστας και Τριαντάφυλλος. Απροσκήνητοι. Παναγιώτη λέγανε τον πατέρα τους, Ξακουστός Κλέφτης και το παρατσούκλι του φίλος. Τριγύριζαν από το Σουλιάμα ως τον Αιτό μαζί με το Γιωργά. Έκαμαν πολλά. Γιουρούσια κάμανε και μέσα στην Καλαμάτα και την Αρκαδιά. Σκοτώσανε τους φορατζήδες μαζί με κάποιους Ζαπανταίους πάνω από το διάσελο στου Χαλβάτσου. Στο Χαλασμό των Κλεφτών τα Γκαφόπουλα γυρίζανε στα Κοντοβούνια και δεν πήγαν με

τους άλλους Κλέφτες στη Μάνη. Δε θα τους έπιαναν, αν δεν τους έστηνε ενέδρα ο καπόμπασης της Βούταινας. Έρθε με πλερωμένους στο σπίτι τους στο απάνω χωριό. Καθίσανε να φάνε τα Γκαφόπουλα, μπήκανε μέσα, και τότε ο Ντούλος απ'του Μπαρμπούτη με τους άλλους, μπροστά στα μάτια της μάννας τους της Φίλαινας τους έδεσαν το λαιμό με το πεσκέρι. Ο Κοσμάς με τα σίδερα στα χέρια τους έφυγε κατά τον Αστρά. Δεν μπόρεσαν να τον πιάσουν. Βρήκε ο Κοσμάς τους άλλους καπεταναίους αλλά η ζωή του ήταν τυραννική, από τη λύπη του για τ' αδέρφια του, που τα κρέμασαν στην Αρκαδία τον πλάτανο. Δεν μπόρεσε όμως να εκδικηθεί το θάνατό τους. Σε μια μάχη, στον Αστρά, «στου Κοσμά τη Λάκκα» το λέμε σήμερα εκεί, πιάστηκε ζωντανός ενώ οι άλλοι σκοτώθηκαν. Τον Κοσμά τον παλουκώσανε στην Παλουκώρα κοντά στη Σκάλα». (Πρακτικά-Β' Τοπικού Συνεδρίου Μεσσηνιακών Σπουδών, Κυπαρισσία 27-29 Νοεμ. 1982).

Τα αλώνια στο Βλάση

Πριν η αλωνιστική μηχανή μπει στη ζωή των κατοίκων του χωριού μας το αλώνισμα γινόταν με τα άλογα πάνω στα αλώνια. Αλώνια στο βλάση ήταν πάρα πολλά, ιδιαίτερα στην περιοχή του κάμπου. Τα περισσότερα νοικοκυριά διέθεταν και δικό τους αλώνι. Τα αλώνια στην περιοχή μας ήταν στρωμένα με πλάκες τα λεγόμενα «πετράλωνα». Άλλου είδους αλώνια όπως τα «χωματάλωνα» υπήρχαν πολύ λιγότερα. Τα πετράλωνα ήταν στρωμένα με τέτοιο τρόπο και με κατάλληλες πέτρες ώστε τα ζώα να μη γλιστρούν αλλά και η καλαμιά με τον καρπό να κόβεται πιο εύκολα όταν ερχό-

ταν σε επαφή με τα πέταλα των ζώων. Τα αλώνια είχαν διάμετρο περίπου σαράντα αγνάρια. Στη μέση του αλωνιού υπήρχε ο «στηχερός», ένα ξύλο μεγάλης αντοχής πάνω στο οποίο έδεναν την αλωναριά. Στην ίδια αλωναριά, κατάλληλα δεμένες υπήρχαν οι λαιμαριές που έβαζαν στο λαιμό του ζώου. Όταν μάζευε η αλωναριά γύρω από το στηχερό γύριζαν τα ζώα και αυτό που ήταν έξω το έβαζαν μέσα κοντά στο στηχερό. Αυτό γινόταν για να ξεκουράζονται τα ζώα. Στις άκρες του αλωνιού οι πέτρες ήταν γερτές προς τα μέσα για να συγκρατούν τον καρπό και να μη φεύγει προς

τα έξω. Μόλις φύγει η πρωινή δροσιά τα ζα μπαίνουν στ' αλώνι. Ο συμπατριώτης μας γεωργός με το ψάθινο καπέλο στο κεφάλι, στο ένα χέρι κρατώντας το σχοινί που η μια άκρη του ήταν δεμένη στο πάνω μέρος του στηχερού η δε άλλη στην κουλούρα της αλωναριάς και στο άλλο τη βίτσα, παίρνει τη θέση του πίσω από τα ζώα και το αλώνισμα αρχίζει. Κατά διαστήματα σταματούν τα ζώα για το «γύρισμα» του αλωνιού. Με τα δικριάνια έφερναν στο επάνω μέρος τις καλαμιές και τα στάχυα που ήταν ακόμη άτριφτα. Ένα αλώνι για να είναι έτοιμο ήθελε πάνω από δέκα γυρίσματα.

Μια δολοφονία όπως αποτυπώθηκε στον τύπο

Ο δήμαρχος Αθανάσιος Θ. Μαργέλης έχοντας κλείσει τον κύκλο του στα δημοτικά και πολιτικά πράγματα της Βουφράδας ιδίωτευε γέρος πια στο σπίτι του στο χωριό Μαργέλη. Εκεί ήρθε το μοιραίο. Ήταν το έτος 1889 όταν δολοφονήθηκε από τον τσοπάνο Λαμπρόπουλο. Ας δούμε, όμως, πώς περιγράφει η εφημερίδα «Νέα Εφημερίς», στο φύλλο 4 της 1ης Ιανουαρίου 1890 και αναδημοσιεύει ο Μίμης Φερέτος στο «Μεσσηνιακά 1969-1970), σ. 544 τα γεγονότα: «Τηλεγραφικώς ηγγέλθη χτες εκ Καλαμών ότι εν τω χωρίω Μαργέλι του Δήμου Βουφράδος εδολοφανήθη παρ' αγνώστων την παρελθούσαν νύκτα ο πρώην δήμαρχος Βουφράδος. Το σώμα του ευρέθη κατακρεουργημένον. Περί τας εξ πληγάς δια περιστρόφου έφερον εις το στήθος, δια μαχαίρας δε τρεις εις την ωμοπλάτην». Τρεις μέρες αργότερα η ίδια εφημερίδα

Λεζάντα: Το σπίτι της οικογένειας Μαργέλη στο χωριό Μαργέλη στη σημερινή του μορφή

παρουσιάζει ως εξής τα νεότερα στοιχεία της δολοφονίας: «Ίδού, κατά νεωτέρας πληροφορίας, πως έγινε ο φόνος του Μαργέλη πρώην δημάρχου Βουφράδος. Την 30 π. μηνός ο Δημ. Μαργέλης, υιός του φονευθέντος, ετραυματίσεν επικινδύνως εν τω ποιμνιοστασίω του τον Λ. Λαμπρόπουλον. Ο Περ. Λαμπρόπουλος, μαθών τον τραυματισμόν του αδελφού του, μετέβη εις την οικίαν του Αθ. Μαργέλη και καλέσας αυτόν έξω, επιροβόλησε κατ' αυτού και τον ετραυματίσεν επικινδύνως, ώστε την επομένην απεβίωσεν. Ο Περ. Λαμπρόπουλος συνελήφθη, καταδιώκεται δε ο Δημ. Μαργέλης. Ο Λαμπρόπουλος ανήκει εις το κόμμα του κ. Καραπαύλου, ο δε Μαργέλης εις το Μισουρλή». Για την ιστορία να αναφέρουμε ότι ένα άλλο μέλος της οικογένειας ο Γεώργιος Μαργέλης δολοφονήθηκε στο Βλάση.